

REGIONALPOLITISKT PROGRAM 2026

Vänsterpartiet
Jämtland Härjedalen

PÅ DIN SIDA

Regionalpolitiskt program för Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen arbetar för ett jämlikt och rättvist län där alla människor ska ha möjlighet att leva ett gott liv. Vi vill utveckla den offentliga hälso- och sjukvården, stärka hela länets utveckling och använda våra gemensamma resurser där de gör störst nytta. För oss går solidaritet före vinstintressen.

Det här programmet visar vår politiska inriktning för nästa mandatperiod. Här beskriver vi vad vi har åstadkommit under de senaste åren och vad vi vill fortsätta utveckla. Vi står fast vid att välfärden ska styras demokratiskt och att skattepengar ska användas till vård, skola, omsorg och kollektivtrafik, inte till vinster.

Innehållsförteckning

Regional utveckling.....	3
Folkbildning.....	3
Folkhögskolor.....	4
Miljö och naturresurser.....	4
Industriomställning och regional rättvisa	5
Skog och mark	5
Fiske och vattenbruk.....	5
Kollektivtrafik	6
Ett starkt näringsliv med ansvar för människor, miljö och djur	7
Kultur.....	7
Samiskt förvaltningsområde och urfolksrättigheter	8
Hälso- och sjukvård.....	8
Jämlik hälsa och likabehandling	9
Funktionsrätt.....	9
Folkhälsa och förebyggande arbete	10
Kvinnors hälsa och trygghet	10
Ett tydligare vårdansvar i arbetet mot mäns våld mot kvinnor.....	10
Vård för asylsökande och papperslösa	11
Specialistvård.....	11
Akutsjukvård	12

Primärvård	12
Habilitering och rehabilitering.....	14
Cancervård.....	14
Palliativ vård.....	14
Psykatri och ungas hälsa	16
Barn och unga i centrum – samordnat stöd och rätt vård	17
Beroendevård och skademinskning	17
Tandvård.....	17
Kompetensförsörjning folktandvård.....	18
Sjukhusets lokaler och vårdinvesteringar i länet.....	18
Robusthet, totalförsvar och infrastruktur.....	19
Digitalisering och AI	19
Statligt ansvar och regional förankring	19
Ekonomi och vårdens färdplan.....	20
Slutord	22

Regional utveckling

Jämtland Härjedalen är ett stort län till ytan, men med en liten befolkning. För att hela länet ska leva behövs en regional politik som bygger på jämlikhet, hållbarhet och demokrati. Regional utveckling handlar om att människor ska kunna leva trygga liv, känna delaktighet och tro på framtiden, oavsett var i länet de bor. Samtidigt formas regionens förutsättningar i hög grad av nationella beslut. Därför blir det svårare att utveckla välfärden när vi har en högerregering som inte ger regionerna tillräckliga resurser.

Människor ska kunna leva, arbeta och bo i hela Jämtland Härjedalen, inte bara i de större orterna. Det kräver att infrastruktur, kollektivtrafik, utbildning, kultur och annan samhällsservice finns i hela länet. Ett jämlikt samhälle byggs genom samarbete, lokal förankring och långsiktiga investeringar. Staten behöver också ta ett större ansvar för att skapa jämlika förutsättningar och en långsiktigt hållbar finansiering i hela landet.

Jämtland Härjedalen och övriga Norrland skapar stora värden genom naturresurser, energi och industri. Men alltför lite av dessa värden stannar kvar där de skapas. Det leder till ökade skillnader mellan olika delar av landet. Därför vill Vänsterpartiet att en större del av värdet från naturresurser, energiproduktion och industriell verksamhet ska komma människorna i Norrland till del.

Ett nära samarbete mellan regionerna är en viktig förutsättning för att kunna erbjuda jämlik vård och en stark regional utveckling i hela landet. Vänsterpartiet vill stärka samarbetet inom den norra sjukvårdsregionen och utveckla gemensamma lösningar som ger hög kvalitet och ett effektivt användande av våra gemensamma resurser.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att hela länet ska utvecklas med jämlika förutsättningar.
- att beslut fattas nära människor och med lokal förankring.
- att samverkan i norra Sverige fördjupas för att driva gemensamma frågor som berör oss specifikt i norr.
- att sjukvården inte förstatligas, men att regionen arbetar för att staten ska ta ett större ansvar för regional rättvisa och likvärdiga resurser. Vi stödjer förslag där staten tar ansvar för kompetensförsörjning, medicin, screeningprogram, vaccinationer, rättspsykiatrisk vård och luftburen ambulanssjukvård.
- att infrastruktur såsom bredbandsutbyggnad, vägar, järnväg och kollektivtrafik, stärks i hela Norrland.
- att en större andel av värdet från naturresurser och energiproduktion ska återföras till regionen.

Folkbildning

Folkbildningen är en grundpelare i ett demokratiskt samhälle. Genom studieförbund och folkhögskolor ges människor möjlighet till bildning, livslångt lärande, delaktighet och personlig utveckling. Folkbildningen stärker civilsamhället, motverkar utanförskap och bidrar till ett levande kulturliv i hela länet.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- stärka folkbildningen och skapa långsiktiga förutsättningar för studieförbund och folkhögskolor att utvecklas i hela länet.

Folkhögskolor

Regionens folkhögskolor spelar en viktig roll för bildning, demokrati och livslångt lärande.

De bidrar till ökad jämlikhet genom att ge människor möjlighet att studera vidare, byta bana i livet och stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Folkhögskolorna är också betydelsefulla mötesplatser som stärker civilsamhället, kulturlivet och den regionala utvecklingen i hela länet.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- stärka folkhögskolornas långsiktiga och stabila finansieringar.
- utveckla folkhögskolornas roll för omställning, folkbildning och demokratiskt deltagande.
- värna tillgänglighet och breddad rekrytering så att fler ges möjlighet till studier, oavsett bakgrund eller bostadsort.
- stärka kopplingen mellan folkhögskolor, arbetsliv, kultur och civilsamhälle i hela regionen.

Miljö och naturresurser

Miljö- och klimatpolitiken ska utformas så att den minskar utsläpp och skyddar naturen utan att öka ojämlikheten. Ansvar och kostnader ska bäras av de verksamheter och intressen som orsakar störst miljöpåverkan, inte av människor med små ekonomiska marginaler.

Naturresurser är en gemensam tillgång och ska förvaltas demokratiskt och långsiktigt, inte styras av kortsiktig vinst.

Jämtland Härjedalen har en unik och känslig natur som är en gemensam tillgång för nuvarande och kommande generationer. Regionen bär ett ansvar för att skydda vatten, mark och biologisk mångfald och för att säkerställa att naturresurser används hållbart, demokratiskt och till nytta för människor snarare än för kortsiktig vinst.

Klimatomställningen måste vara rättvis och omfatta hela länet. Klimatomställningen får inte bli en ny form av exploatering där naturresurser tas i anspråk utan att lokalsamhällen får del av vinsterna. Omställningen ska bygga på lokal nytta, demokratiskt inflytande och respekt för urfolksrättigheter.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att regionen ska vara en förebild i miljö- och hållbarhetsarbete.
- att Storsjön som vattentäkt skyddas långsiktigt och att även övriga viktiga vattentäkter i länet värnas för framtida generationer.
- att regionen arbetar för ett nationellt förbud mot gruvbrytning i alunskiffer.

- att alla energi- och industriprojekt prövas med hänsyn till natur, klimat och samiska rättigheter.
- att miljö- och klimatarbetet alltid kombineras med social rättvisa och jämlika livsvillkor.
- att naturresurser ses som gemensamma nyttigheter och inte som spekulationsobjekt.

Industriomställning och regional rättvisa

Den gröna industriomställningen innebär stora möjligheter men också risker. Utan politisk styrning riskerar den att förstärka ojämlikheten, där vinsterna hamnar hos globala bolag medan kostnaderna bärs av regioner och kommuner. Regionen ska verka för att industrins utveckling sker i balans med välfärdens behov och att investeringar i vård, bostäder och samhällsservice följer med.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att industrietableringar alltid ska följas av investeringar i välfärd och samhällsservice.
- att regionen aktivt motverkar att vårdens personal dräneras till industrin.

Skog och mark

Skogen är en central del av Jämtland Härjedalens ekologi, kultur, klimatansvar och försörjning. Skogsbruket påverkar biologisk mångfald, vattenkvalitet, rennäring, friluftsliv och folkhälsa. Ett hållbart skogsbruk måste bygga på långsiktighet, lokal förankring och respekt för naturens gränser. Kortsiktig vinst och exploatering får inte gå före klimat, biologisk mångfald och urfolksrättigheter.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att regionen verkar för ett skogsbruk som stärker biologisk mångfald, klimatnytta och lokala arbetstillfällen.
- att hyggesfria och långsiktigt hållbara brukningsmetoder främjas.
- att samiska rättigheter och rennäringens behov alltid beaktas vid skogsbruk och markanvändning.
- att skydd av skog och vatten prioriteras framför kortsiktig ekonomisk avkastning.

Fiske och vattenbruk

Fiske är en viktig del av länets kultur och försörjning. Ett hållbart fiske och vattenbruk förutsätter nationella regelverk och statligt ansvar. Långsiktig hållbarhet och lokal nytta ska gå före kortsiktig vinst.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att fisket utvecklas hållbart och med lokal nytta.
- att samiskt traditionellt fiske och fiskerättigheter respekteras.
- att all ny fiskodling ska vara landbaserad och recirkulerande.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken är en grundläggande del av den regionala infrastrukturen och binder ihop länet med staden och glesbygden. Den förenklar vardagen genom arbetspendling, trygga resor till och från skola och fritidsaktiviteter, och är avgörande för klimatet. Ett gott utbud av kollektivtrafik i hela länet gör människor mindre beroende av bilen.

Under mandatperioden har ett nytt system för zonindelning och betalsystem införts för att fler ska kunna resa enklare och till rimlig kostnad, men tyvärr har det visat sig att den nya lösningen inte har fungerat så som det var tänkt. Därför är det viktigt att vi nu tar nya tag för att det ska fungera så som det var planerat. Vänsterpartiet vill att kollektivtrafiken ska vara enkel att använda, oavsett var resan börjar eller slutar. Gemensamma biljettsystem och enkla lösningar gör det lättare att välja kollektivtrafiken framför bilen.

Kollektivtrafiken är en del av välfärden och inte en marknadsprodukt. Regionens arbete med kollektivtrafik förutsätter statliga investeringar på järnvägen och i vägnätet. Kollektivtrafiken ska vara ett enkelt och pålitligt val i hela länet.

Östersund har redan visat att fossilfri stadstrafik är möjlig. Nu ska hela länet följa efter. Vänsterpartiet vill påskynda omställningen till fossilfri kollektivtrafik i hela Jämtland Härjedalen. Elektrifiering ska byggas ut där det är möjligt och där el ännu inte räcker ska hållbara förnybara drivmedel användas. Samtidigt ska trafiken utvecklas med bättre turtäthet och tillgänglighet, även utanför tätorterna.

Särskild kollektivtrafik som färdtjänst och sjukresor är en viktig del av regionens ansvar för tillgänglighet. Vänsterpartiet vill att samma taxor ska gälla för buss och färdtjänst, samt att det införs avgiftsfri färdtjänst för barn och ungdomar på samma sätt som barn och unga idag har gratis busskort året runt i hela länet. Tillgänglighet handlar också om trygghet och förutsägbarhet, att veta att bussen går och att tåget stannar.

Vänsterpartiet vill verka för att den tillfälliga Sverigebiljetten blir en permanent nationell reform. En gemensam biljett för kollektivtrafiken skulle göra det enklare att resa över regiongränserna, öka kollektivtrafikens attraktivitet och bidra till ett mer hållbart resande. På sikt ser Vänsterpartiet detta som ett steg mot en avgiftsfri kollektivtrafik.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- verka för att införa en permanent nationell Sverigebiljett som ett steg mot en mer tillgänglig och hållbar kollektivtrafik, med målet om en avgiftsfri kollektivtrafik.
- att kollektivtrafiken är tillgänglig, punktlig och prisvärd.
- att det ska vara enkelt att åka kollektivt.
- att kollektivtrafiken bidrar till minskade klimatutsläpp.
- att det ska finnas en tydlig plan för elektrifiering och hållbara drivmedel i hela länet och att all kollektivtrafik i länet ska vara helt fossilfri senast 2030.
- att trafiken planeras så att fler kan bo, leva och arbeta i hela länet.
- att särskild kollektivtrafik fungerar tryggt och likvärdigt i hela regionen.
- att staten gör långsiktiga satsningar på tåg och buss i hela Norrland.
- att Norrtåg får köra sträckan Östersund–Trondheim tur och retur tre gånger per dag.
- att färdtjänst likt bussåkandet är avgiftsfri för barn och unga.

Ett starkt näringsliv med ansvar för människor, miljö och djur

Kooperativ, idéburna och sociala företag är viktiga för ett hållbart och inkluderande näringsliv. De bidrar till lokal utveckling, social sammanhållning och den gröna omställningen genom att sätta samhällsnytta före vinstmaximering. Vänsterpartiet vill skapa goda förutsättningar för dessa verksamheter att utvecklas.

Ett livskraftigt näringsliv i hela länet kräver en nationell arbetsmarknadspolitik med mål om full sysselsättning. Offentliga investeringar är avgörande för jobb och regional utveckling.

Turismen är en av våra största näringar men den sliter också på infrastruktur, bostadsmarknad och natur. Jämtland Härjedalen har en stor andel turister i förhållande till befolkningen, vilket slår hårt mot samhällsstrukturen och regionens ekonomi. Det gör det svårare att få skattepengarna att räcka till välfärd och service. Besöksnäringen ska utvecklas så att den stärker lokalsamhället. Regionen ska verka för att de kostnader som turismen medför också möts av intäkter som stannar i området.

Regionen ska därför verka nationellt för att kommuner och regioner ges rätt att införa en bäddavgift, en turistskatt, för besökare. En sådan avgift ska bidra till att finansiera infrastruktur, service och hållbar utveckling i områden med högt besökstryck.

Offentlig upphandling är ett viktigt verktyg för att nå politiska mål. Regionen ska använda sin köpkraft för att främja hållbar utveckling, stärka det lokala näringslivet och säkerställa god djurvälfärd. Vid upphandling av livsmedel ska höga krav ställas på djurhållning, miljö och arbetsvillkor. Närproducerade och svenska livsmedel ska prioriteras där det är möjligt. Regionen ska också verka för att djur som föds upp för livsmedelsproduktion har haft möjlighet till ett naturligt beteende, såsom kornas rätt till bete.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att det lokala näringslivet stärks med hållbara och jämlika villkor.
- att turismen utvecklas med miljöhänsyn, rättvisa villkor och lokal nytta.
- att regionen samverkar med kommuner och utbildningsaktörer för att säkra kompetensförsörjningen.
- att sociala företag och kooperativ lyfts som en del av den gröna omställningen.
- att regionen verkar nationellt för möjlighet att införa bäddavgift och turistskatt.
- att regionen aktivt väljer bort leverantörer som inte lever upp till grundläggande krav på djurvälfärd.
- att offentlig upphandling används för att driva utvecklingen mot en mer etisk och hållbar livsmedelsproduktion.

Kultur

Kulturen är en livsnerv i ett levande samhälle. Den stärker demokratin, bidrar till hälsa, gör länet mer attraktivt och är en del av välfärden, folkhälsan och den regionala utvecklingen. Den är en rättighet och inte en marknadsvara. Ett levande kulturliv stärker människors möjlighet att delta i samhället, uttrycka sig fritt och stå emot antidemokratiska krafter.

Tillgång till kultur i hela länet förutsätter statlig medfinansiering och långsiktiga nationella kultursatsningar.

Vi vill säkra tillgången till kultur i hela länet oavsett ekonomi, bostadsort eller bakgrund, och utveckla kopplingen mellan kultur och hälsa, inklusive ”Kultur på recept”.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att kulturen ska vara tillgänglig för alla, oavsett inkomst eller bostadsort.
- att regionen fortsätter att utveckla kultur på recept och andra hälsofrämjande kulturinsatser.
- att finansieringen av länets kulturverksamheter ska vara stabil och långsiktig.
- att kulturverksamheter utanför centralorterna prioriteras för ett levande län.
- att kulturen ska vara fri från krav på kommersiell lönsamhet.
- att regionen verkar för trygga och rimliga villkor för kulturarbetare och fria kulturskapare.
- att kulturens roll för demokrati, bildning och motståndskraft mot extremism stärks.

Samiskt förvaltningsområde och urfolksrättigheter

Jämtland Härjedalen är ett samiskt förvaltningsområde. Samers rättigheter ska respekteras och stärkas. Samisk kultur, språk och näringsliv är en självklar del av vårt gemensamma län. Samers rättigheter är ett statligt ansvar som ska genomsyra regionalt utvecklingsarbete. Regional utveckling får aldrig ske på bekostnad av urfolksrättigheter.

Hälsoskillnaderna måste minska genom riktade insatser och god samverkan. Markanvändning och naturresurser ska hanteras med respekt för urfolkets rättigheter.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att samiska rättigheter, språk och kultur stärks i alla delar av regionens arbete.
- att samisk hälsa prioriteras med riktade satsningar i hälso- och sjukvården.
- att regionen alltid beaktar samiska intressen vid beslut om markanvändning och näringslivsutveckling.
- att samverkan med samiska organisationer sker på jämlika villkor.
- att samers rätt till traditionellt fiske, jakt och markanvändning respekteras.
- att samiska fiskerättigheter erkänns och beaktas i regionens natur- och vattenplanering.

Hälso- och sjukvård

Vänsterpartiet vill stärka den offentliga vården. Skattepengar ska gå till vård, inte till vinster. Vården ska utvecklas tillsammans med patienter, närstående och medarbetare. Det offentliga ansvaret för och rådighet över sjukvården är avgörande för att vården ska ges efter behov och inte efter betalningsförmåga, och för att jämlik vård ska kunna garanteras i hela landet.

Vänsterpartiet vill att hälso- och sjukvården utvecklas i nära dialog med patienter och brukarorganisationer. Erfarenheter från dem som använder vården är en viktig kunskapskälla och ska tas till vara i utvecklingen av verksamheten.

Vi ser resultat av ett långsiktigt arbete med förbättrad arbetsmiljö, minskat hyrberoende och ökad tillgänglighet. Samtidigt fortsätter detta arbete, eftersom omställningen inte är färdig. Efter år av nationella nedskärningar och underfinansiering krävs ett långsiktigt statligt ansvar

för att regionerna ska kunna planera vården och säkra bemanning, kontinuitet och tillgänglighet även i glesbygd. Den ökade konkurrensen om arbetskraft till följd av industriomställningen riskerar att försvaga vården. Regionen ska därför arbeta aktivt för att säkra kompetensförsörjningen och värna välfärdens personal.

Vårdplatser ska finnas efter behov och planeras för att ge ökad tillgänglighet. Produktions- och kapacitetsstyrning är en viktig del av denna omställning och ska användas för att bättre matcha resurser mot behov. Målet är att korta väntetiderna ytterligare och säkerställa att alla invånare har tillgång till en fungerande hälsocentral och en fast vårdkontakt.

Regionen har påbörjat uppbyggnaden av en personalpool som en intern lösning. Personalpoolen rekryteras externt och är inte en omfördelning av befintlig personal, utan ett alternativ till hyrpersonal. Att minska beroendet av hyrpersonal är en förutsättning för både bättre arbetsmiljö och en mer robust sjukvård. Heltid ska vara norm.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att brukarinflytande och brukardialoger stärks i hela vården.
- att vården ska vara offentligt driven, jämlik och ges efter behov och vara tillgänglig för alla.
- att hyrberoendet fortsätter minska genom interna lösningar och egen personal.
- att arbetsmiljön förbättras och fler arbetstidsmodeller prövas för återhämtning och ett hållbart yrkesliv, inklusive arbetstidsförkortning där det är svårt att rekrytera.
- att vårdplatser planeras efter behov.
- att kloka kliniska val och rätt använd kompetens präglar vården.
- att den nära vården byggs ut så att patienten upplever vården som nära och trygg.

Jämlik hälsa och likabehandling

Ojämlik hälsa slår hårt i Jämtland Härjedalen. Kvinnor, HBTQIA+-personer, personer som utsätts för rasism och människor med funktionsnedsättningar drabbas av både högre ohälsa och sämre bemötande. Det ska förändras.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att vården arbetar systematiskt mot diskriminering.
- att personal erbjuds utbildning i normkritik, antirasism, HBTQIA+-kompetens och jämställdhet.
- att hälsoskillnader analyseras med könsuppdelad och jämlikhetsuppdelad statistik.
- att riktade insatser görs för grupper med sämre hälsa.

Funktionsrätt

Vänsterpartiet utgår från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Alla människor ska ha möjlighet att leva ett självständigt liv och vara fullt delaktiga i samhället. Habilitering, rehabilitering, hjälpmedel, samordnad individuell plan (SIP) och ett starkt brukarinflytande är viktiga verktyg för att skapa jämlika livsvillkor och en vård och omsorg som utgår från individens behov. Brukarorganisationernas kunskap och erfarenheter ska tas till vara i utvecklingen av vård och stöd.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- stärka rättighetsperspektivet för personer med funktionsnedsättning.
- stärka brukarinflytandet och säkerställa att brukarorganisationer ges möjlighet att påverka utvecklingen av vård, stöd och rehabilitering.
- säkerställa en jämlik tillgång till habilitering, rehabilitering och hjälpmedel.
- stärka arbetet med samordnad individuell plan (SIP) för personer med sammansatta behov.

Folkhälsa och förebyggande arbete

God folkhälsa skapas av jämlika livsvillkor. Ohälsa hänger nära samman med otrygga arbetsvillkor, ekonomisk stress, ensamhet, bostadssituation och miljö. Regionens ansvar sträcker sig bortom vården till att arbeta långsiktigt och förebyggande för att minska skillnader i hälsa mellan olika grupper.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att folkhälsoarbetet ges hög politisk prioritet och bedrivs långsiktigt.
- att förebyggande insatser inom psykisk hälsa, rörelse, kultur och social gemenskap stärks.
- att ojämlik hälsa motverkas genom strukturella åtgärder, inte genom skuldbeläggning av enskilda individer.

Kvinnors hälsa och trygghet

Vården ska möta kvinnors behov med kvalitet och trygghet. Förlossningsvård och eftervård, endometrios, klimakterievård och gynekologiska diagnoser ska prioriteras.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att kvinnors hälsa stärks genom riktade insatser i hela vårdkedjan.
- att förlossnings- och eftervård ges en stabil bemanning och god arbetsmiljö.
- att vården systematiskt arbetar för att upptäcka våld i nära relationer och ge stöd till de som drabbas.
- att screeningprogram görs lättillgängliga i hela länet.
- att screening för bröstcancer bör erbjudas alla kvinnor upp till 80 års ålder.

Ett tydligare vårdansvar i arbetet mot mäns våld mot kvinnor

Mäns våld mot kvinnor är ett allvarligt samhällsproblem och en central folkhälsofråga. Hälso- och sjukvården är ofta de första som möter våldsutsatta kvinnor och har därför en avgörande roll i att upptäcka våld, ge stöd och säkerställa rätt vård.

Regionen behöver arbeta mer systematiskt med att identifiera våldsutsatthet och säkerställa att patienter får rätt stöd och behandling.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att rutinmässiga frågor om våld i nära relation införs i fler delar av vården, särskilt inom primärvård, akutsjukvård, tandvård, psykiatri och mödrahälsovård.
- att regionen stärker arbetet med traumamedveten vård för personer som utsatts för våld.
- att samverkan mellan regionen, kommunerna och kvinnojourerna i länet utvecklas och långsiktigt säkras.
- att särskild kompetens om våld i nära relation finns tillgänglig som stöd för vårdpersonal i hela länet.

Vård för asylsökande och papperslösa

Alla människor har rätt till vård på lika villkor, oavsett juridisk status. Hälso- och sjukvården ska vara en trygg plats där människors hälsa, värdighet och integritet alltid sätts före migrationspolitiska hänsyn.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att papperslösa och asylsökande får trygg och fullvärdig vård.
- att tolkar ska vara kostnadsfria och tillgängliga.
- att vården aldrig ska användas för angiveri.

Specialistvård

Vi har arbetat målmedvetet med arbetsmiljö, gjort det attraktivare att arbeta i regionen och satsat på medarbetardriven utveckling. Beroendet av hyrpersonal har minskat men arbetet fortsätter. Region Jämtland Härjedalen har under flera år arbetat målmedvetet för att säkerställa rätt vårdplatser och en hög patientsäkerhet. Östersunds sjukhus var ett av endast fyra sjukhus i landet där Inspektionen för vård och omsorg (IVO) bedömde att regionen vidtagit tillräckliga åtgärder och därför avslutade sin tillsyn.

Regionens utvecklingsarbete har ökat produktionen. Det har inneburit kortade köer. På flera områden ligger vi i fas med vårdgarantin. Vi ska fortsätta arbetet för att nå målet på områden där vi ännu inte är i fas. Där vi ser att vi har överkapacitet ska vi ta emot patienter från andra regioner och öka våra intäkter.

Region Jämtland Härjedalen ligger i framkant när det gäller kompetensutveckling. Vi erbjuder en nationellt unik utbildning av gipstekniker och satsar långsiktigt på fortbildning för alla yrkeskategorier, från undersköterskor och sjuksköterskor till läkare och andra professioner. Genom fem dagar per år för kompetensutveckling på arbetstid säkerställer vi att fortbildningen planeras utifrån verksamhetens och professionernas gemensamma behov. Vi ska fortsätta att hitta innovativa lösningar som berikar vår verksamhet. Digitaliseringen kommer att spela en stor roll för specialistvårdens utveckling.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att utvecklingen av egen kompetens prioriteras framför hyrpersonal.
- att medarbetardriven utveckling och god arbetsmiljö fortsätter vara grunden för vårdens utveckling.

- att långsiktigt fortsätta arbeta med utbildning, vidareutbildning och fortbildning.
- att all personal ska utbildas kontinuerligt i hjärt- och lungräddning.
- att resurser används effektivt genom planering samt produktions- och kapacitetsstyrning
- att ledarskap och delaktighet stärks på alla nivåer.
- hålla antal vårdplatser på en nivå som stämmer överens med vårdens behov.
- att regionen ska arbeta för att öka den egna produktionen så att vi kan slippa köpa vård och i stället möjliggöra intäkter från andra regioner.
- fortsätta korta köer så att vi kan hålla vårdgarantin.
- arbeta långsiktigt med bemanning.
- digitalisera och utveckla vården tillsammans med hälso- och sjukvårdens medarbetare.

Akutsjukvård

Akutsjukvården ska vara trygg, säker och bemannad med rätt kompetens. Till antalet så har vårt län många ambulanser och räknar man per person i länet så är vår akutvård dyr. Det finns en enkel förklaring till det: våra avstånd. I vårt län har 26% av befolkningen mer än en timme i bil till närmaste sjukhus, vilket också är länets enda sjukhus. För jämförelse så är det 10% i Norrbotten och 8% i Västerbotten. Vi behöver därför stå upp för att vår akutvård alltid kommer att kosta mer än i övriga landet. Våra länsbor, och de som besöker vårt län, ska ha samma trygghet som i övriga landet och få vård när de behöver det.

Vi är tillsammans med Norrbotten de län som har störst behov av, och som mest använder, luftburen akutvård. Vår helikopter och ambulansflyget spelar en oerhört viktig roll i akutsjukvårdens infrastruktur i vårt geografiskt stora län.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att akutsjukvården har tillräcklig bemanning och hållbara arbetsvillkor.
- att patientflöden och triage utvecklas.
- att samarbetet mellan akutsjukvård, primärvård och kommunal omsorg stärks.
- samverka över läns- och landsgränser för ökad tillgänglighet.
- verka för nationellt ansvar för den luftburna akutsjukvården.

Primärvård

Den utbyggda primärvården är en förutsättning för framtidens hälso- och sjukvård. Primärvården är grunden i en jämlik och behovsstyrd vård och avgörande för både folkhälsan och en fungerande vårdkedja. För Vänsterpartiet är en stark, offentligt driven primärvård med kontinuitet och tillit en central del av välfärden.

I Jämtland Härjedalen har vi i dag landets bästa läkarbemanning och mest nöjda patienter i primärvården. Det visar att långsiktiga politiska beslut kan göra skillnad. Samtidigt återstår stora utmaningar. Bemanningsproblemen i primärvården är ett nationellt problem och i vårt län märks de särskilt tydligt i glesbygden. Därför måste den satsning på primärvården som inleddes för över tio år sedan fortsätta.

Kompetensförsörjning är en av regionens största utmaningar. För att klara detta krävs inte bara utbildning och rekrytering, utan också fungerande bostadsmarknad, samhällsservice och attraktiva livsvillkor i hela länet.

Omställningen till nära vård innebär att vårdens tyngdpunkt flyttas från specialistvård till en stark och tillgänglig primärvård. Mer vård ska ges nära patienten, tidigt och samordnat, medan specialistvården ska fokusera på det som kräver högre specialisering. För ett län med stora avstånd och ett enda sjukhus är denna utveckling avgörande.

Primärvården utvecklas genom teambaserade arbetssätt, digitalisering och nya arbetssätt som hemmonitorering. I dag genomförs cirka 400–450 hembesök varje månad. Mobila team, hembesök och digitala lösningar gör att vården kan komma närmare människor även i glesbygd.

Ett viktigt steg för bättre samordning är hemsjukvårdsavtalet mellan regionen och länets åtta kommuner. Det stärker patientens ställning och minskar risken att de hamnar mellan olika huvudmän.

Vänsterpartiet har i majoritet kunnat återöppna Torvalla hälsocentral, en verksamhet som aldrig borde ha stängts. Den har fått en bra nystart och växer i takt med att fler patienter listat sig där. Samtidigt finns fortfarande hälsocentraler med stora utmaningar. Listningstaket på 1250 patienter per läkare och fortbildning har varit ett viktigt beslut för att förbättra arbetsmiljön och möjligheterna att rekrytera. Teamarbete och hållbara arbetsvillkor är avgörande både för personalen och för patienternas tillgänglighet till vård.

Primärvårdens betydelse har också blivit tydligare genom ökade krav på robusthet i samhället, inte minst efter Sveriges inträde i Nato. En fungerande primärvård är en viktig del av samhällets beredskap och trygghet.

Vänsterpartiet driver en tydlig linje för en stark offentligt styrd vård. System med fri etableringsrätt och marknadslogik riskerar att försvåra regionens ansvar för en jämlik vård i hela länet. Därför behövs nationella förändringar i lagstiftningen för att stärka den demokratiska styrningen av vården.

Den nära vården ska byggas så att invånarna upplever vården som tillgänglig, sammanhållen och långsiktig.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att primärvården fortsätter byggas ut.
- att digitala och uppsökande arbetssätt utvecklas.
- att hälsocentraler i socioekonomiskt utsatta områden prioriteras.
- att hembesök och mobila team blir en självklar del av nära vård.
- att ronder på LSS-boenden utvecklas som en del av nära vård.
- att varje invånare ska ha rätt till fast vårdkontakt i primärvården.
- att kontinuitet och långsiktiga relationer mellan patient och vårdpersonal prioriteras.
- att primärvården utvecklas som nav för både vård och förebyggande folkhälsoarbete.
- att primärvårdens personal ges hållbara arbetsvillkor och tillräcklig bemanning i hela länet.

Habilitering och rehabilitering

Habilitering och rehabilitering är centrala delar av hälso- och sjukvården. De ger människor som lever med funktionsnedsättning eller långvarig sjukdom möjlighet att vara delaktiga, aktiva och självständiga i livet.

För många kroniskt sjuka, inklusive våra äldre och långtidssjuka, är habilitering och rehabilitering avgörande för att kunna klara vardagen och ha en god livskvalitet.

Alla som behöver habilitering och rehabilitering ska få det utifrån sina behov. Insatserna ska vara tidiga, individuellt anpassade och samordnade. Det kan handla om information och undervisning om levnadsvanor, träning och stöd från fysioterapeuter och arbetsterapeuter, psykosocialt stöd, hjälpmedel, och uppföljning över tid.

Rehabiliteringen och habilitering ska ses som en teaminsats där olika professioner samarbetar för bästa resultat.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att habilitering och rehabilitering integreras som en självklar del av vårdkedjan.
- att alla som behöver rehabilitering får det utan onödiga väntetider.
- att rehabiliteringsinsatserna är behovsstyrda och långsiktiga.
- att teamarbete mellan professioner utvecklas för att ge bästa stöd med samordnad individuell plan för patienten (SIP).
- att alla patienter med behov av samordnad rehabilitering ska ha tillgång till en rehabkoordinator med ett tydligt patientansvar genom hela rehabiliteringsprocessen.
- att habiliteringen ska ges särskild uppmärksamhet för att stärka stödet till personer med funktionsnedsättning.
- att jämlik tillgång till rehabilitering säkerställs i hela länet, oavsett var du bor.

Cancervård

Cancervården ska vara jämlik, tillgänglig och hålla hög kvalitet oavsett var i landet man bor. Tidig upptäckt, sammanhållna vårdkedjor och tillräckliga resurser är avgörande för att minska skillnader i överlevnad och säkerställa trygghet för patienter och närstående.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att cancervården stärks för att minska regionala och sociala skillnader i överlevnad.
- att screening och tidig upptäckt utvecklas och görs mer jämlik.
- att tillgången till kontaktsjuksköterskor och sammanhållna vårdkedjor säkras.
- att regionen verkar för tillräcklig kapacitet inom diagnostik, behandling och uppföljning.

Palliativ vård

Alla människor ska ha rätt till en trygg, värdig och jämlik vård i livets slut. I ett län med stora geografiska avstånd måste den palliativa vården organiseras så att patienter och närstående får stöd oavsett var de bor.

Region Jämtland Härjedalen har en viktig resurs i Storsjögläntan, som fungerar som konsultteam inom specialiserad palliativ vård. Den kompetensen behöver i större utsträckning komma hela vårdsystemet till del. Primärvård, hemsjukvård, ambulanssjukvård och kommunal omsorg möter ofta patienter i livets slutskede och behöver därför tillgång till stöd, utbildning och specialistkompetens.

Palliativ vård handlar inte bara om medicinsk behandling utan också om livskvalitet, symtomlindring, psykosocialt stöd och stöd till närstående. För Vänsterpartiet är det en fråga om värdighet och jämlik vård.

En viktig del i att säkerställa kvalitet och jämlikhet i den palliativa vården i regionens verksamheter är ett systematiskt arbete med uppföljning och närvaro i livets slutskede. Registrering i Palliativa registret ger kunskap om hur vården fungerar och var förbättringar behövs.

Tillgång till vak är en avgörande trygghetsfråga, både för patienten och för närstående. Ingen ska behöva vara ensam i livets slut. Regionen ska därför säkerställa att Palliativa registret används aktivt som uppföljningsverktyg och att behovet av vak möts i alla regionens verksamheter.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att Storsjögläntans konsultfunktion utvecklas så att den i ännu högre grad kan stödja vårdpersonal i hela länet.
- att den palliativa kompetensen i primärvård och hemsjukvård stärks genom utbildning och kontinuerligt stöd.
- att fler patienter ska kunna få kvalificerad palliativ vård i hemmet när det är möjligt och önskat.
- att samverkan mellan regionens vård och kommunernas omsorg stärks för att skapa en sammanhållen vård i livets slut.
- att efterlevandestöd till närstående utvecklas och erbjuds mer systematiskt.

att regionen säkerställer att alla patienter i livets slut får tillgång till vak vid behov och att Palliativa registret används aktivt som styr- och uppföljningsverktyg i hela verksamheten.

Vård utan marknadsstyrning

Den marknadsstyrda vården, där lönsamhet går före behov och där privata försäkringar skapar gräddfiler och ökar ojämlikheten, ska ersättas av en sammanhållen vård som styrs utifrån patienternas behov. Därför behöver Lagen om valfrihetssystem (LOV) i primärvården avskaffas nationellt. Valfärdens resurser ska användas till fler kollegor, bättre arbetsvillkor och högre kvalitet i vården.

Kooperativa non-profitlösningar är alternativ som vi ser kan vara bra komplement till den regiondrivna vården.

Den lokala lösning som är beslutad i Region Jämtland Härjedalen gällande underskottshantering i primärvården, där utbetalningar görs till de privata utförarna om regionen täckt underskott i den regiondrivna vården under året, ska tas bort. Vi är den enda region i landet som har denna lösning idag och den är orimlig. Regionen har ett större uppdrag

med sistahandsansvar som de privata utförarna inte har. De privata ska därför inte kompenseras enligt nuvarande system.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att vården är offentligt driven och fri från marknadsstyrning.
- att LOV i primärvården avskaffas nationellt.
- att beslutet om underskottshantering till privata utförare i Region Jämtland Härjedalen tas bort.
- att privata sjukvårdsförsäkringar inte ska ge gräddfiler.
- att privata nätläkare inte ska kunna skicka notan till regionen.

Psykiatri och ungas hälsa

Vuxenpsykiatri har stärkts. Psykiatri har gjort ett stort arbete för att kunna öka sin tillgänglighet och teambaserade arbetssätt, där man möter många patienter i hemmet, har varit en del i arbetet. Vi ska fortsätta arbeta med patientkontrakt för självinläggning. Vi behöver också se över om det möjligt att arbeta med ungdomar på samma sätt som vi idag gör med vuxna.

Möjligheten att korta avstånd genom digitala lösningar har också utvecklats. Utifrån köpet av nya lokaler, fastigheten Getingen, så pågår en stor förändring. Möjligheter att förbättra vårdflöden, miljön för patienter och arbetsmiljön för våra medarbetare ser nu mycket ljusare ut. Det blir också en tydligare uppdelning mellan öppenvård och slutenvård.

I nationella jämförelser där patienten själv skattar sin slutenvård så har Region Jämtland Härjedalen gått från en bottenplacering till en andraplacering under denna mandatperiod. Det är en utveckling som vi vill fortsätta att arbeta med.

Inom barn- och ungdomspsykiatri har väntetiderna kortats trots stort inflöde. Varje kommun ska ha tillgång till en ungdomsmottagning.

I dag har en av fem barn och unga i skolåldern i länet kontakt med barn- och ungdomspsykiatri (BUP). För att möta behoven krävs både öppenvård och tillgång till slutenvård.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att psykiatri får fungerande lokaler för patienter och personal.
- rekrytera vakanta tjänster.
- att ungdomsmottagning finns i varje kommun och digitalt i hela länet.
- att arbetet med psykisk hälsa för barn och unga prioriteras.
- att brukarmedverkan stärks.
- att barnpsykiatri tillförs fyra slutenvårdsplatser med möjlighet till överbeläggning vid behov.

Barn och unga i centrum – samordnat stöd och rätt vård

Barn och unga har rätt till en jämlik och trygg vård som tar hänsyn till hela deras livssituation. Särskilt viktigt är tidiga insatser, samordning mellan olika aktörer och att ingen lämnas utan stöd.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar får snabbare och mer rättssäkra utredningar.
- att regionen stärker samarbetet med elevhälsan.
- att barn på hem för vård eller boende (HVB) och på särskilda ungdomshem (SiS) ges samordnad vård med regelbundna hälsokontroller.

Beroendevård och skademinskning

Beroende är en sjukdom och ska mötas med vård, stöd och respekt. En tillgänglig och sammanhållen beroendevård med skademinskande insatser är avgörande för att rädda liv. Det minskar lidandet och ge människor möjlighet till återhämtning och ett tryggare liv.

Sprututbytesprogrammet är en fungerande verksamhet som riktar sig till personer med missbruk. Det ger en väg in till sjukvården och kan vara helt avgörande för människors hälsa. Det är en verksamhet som vi kan vara stolta över, men den behöver nå ut i hela länet och inte bara i Östersund med omnejd. Vänsterpartiet vill hitta lösningar så att även övriga länet kan ta del av denna viktiga verksamhet.

”Mini-Maria” är ett gränsöverskridande samarbete mellan kommun och region och arbetar med barn och ungdomar med riskbruk och deras familjer. Ett viktigt arbete som är mycket uppskattat men som idag inte är tillgängligt i hela länet. Vänsterpartiet vill göra ”Mini-Maria” ännu mer tillgängligt.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att vuxnas beroendevård stärks.
- att skademinskande insatser som Naloxon och sprututbyte byggs ut.
- att vårdkedjorna mellan kommun och region förbättras.
- att ”Mini-Maria” byggs ut med länstäckande tillgång.
- att utöka sprututbytesmottagningens verksamhet så att möjligheten finns i hela länet.

Tandvård

En god tandhälsa är en viktig del av den allmänna hälsan. Trots det behandlas tandvården fortfarande som något separat från övrig sjukvård. Skillnader i människors ekonomiska förutsättningar resulterar i stora skillnader i deras möjlighet att få vård. I dag är tandhälsa i praktiken en klassfråga.

Folktandvården i Region Jämtland Härjedalen står inför stora utmaningar, framför allt gällande brist på tandläkare, tandhygienister och tandsköterskor. Det påverkar möjligheten att klara de lagstadgade uppgifterna och gör att vuxentandvården i många fall fått stå tillbaka.

Regionen har ett särskilt ansvar för barntandvård, akuttandvård och särskild tandvård. Den särskilda tandvården riktar sig till äldre personer och till personer med stora och varaktiga omsorgsbehov, till exempel personer i särskilt boende eller med omfattande funktionsnedsättning. När resurserna inte räcker måste dessa grupper prioriteras, vilket innebär att färre vuxna kan tas emot. Samtidigt är vuxentandvården viktig för folktandvårdens ekonomi och för att kunna rekrytera och behålla personal. En bred patientgrupp är också viktig för kompetensutveckling.

Etableringen av stora privata tandvårdskedjor har förändrat tandvårdsmarknaden. Privata aktörer kan själva välja patienter och sätta priser. Det innebär att den offentliga tandvården ofta får ta ett större ansvar för patienter med större vårdbehov. Resultatet blir ökad ojämlikhet och höga kostnader. I dag är tandvården i Jämtland Härjedalen bland de dyraste i landet.

Nationellt har beslut fattats om tiotandvård för personer över 67 år. Tiotandvården innebär att tandvård för de tio främsta tänderna omfattas av ett högkostnadsskydd med ett tydligt pristak, där vårdgivare inte fritt kan sätta priser. Syftet är att alla ska ha råd att behålla tänder som är avgörande för funktion, tal och utseende. Staten ska följa upp reformens konsekvenser och ta ett långsiktigt ansvar för finansiering och kompetensförsörjning, så att tiotandvården stärker tillgängligheten utan att försvaga den övriga tandvården.

Kompetensförsörjning folktandvård

En väl fungerande folktandvård är avgörande för att utbilda och introducera ny tandvårdspersonal. En stor del av handledningen för nyutexaminerade tandläkare, tandhygienister och tandsköterskor sker i den offentliga tandvården.

För att stärka rekryteringen behövs bättre arbetsmiljö, minskad administration och fungerande teamarbete mellan yrkesgrupperna. Erfarenheter från Region Västernorrland visar också att riktade lönesatsningar inom tandvården kan ge goda resultat. Liknande satsningar behöver genomföras i Jämtland Härjedalen.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- införa högkostnadsskydd så att tänder behandlas som en del av kroppen.
- införa nationellt pristak i tandvården.
- att privata tandvårdsaktörer inte ska kunna välja patienter.
- förbättra arbetsmiljö och villkor i folktandvården.
- utveckla teamarbete och handledarskap.
- att staten följer upp tiotandvården och tar ansvar för konsekvenserna.
- genomföra riktade lönesatsningar och utbildningsinsatser för att säkra bemanningen.

Sjukhusets lokaler och vårdinvesteringar i länet

Vi har ett stort behov av att utveckla och modernisera vårdens lokaler. Därför genomförs prioriterade satsningar där behoven är som störst.

En ny ambulansstation planeras i Järpen och en ny byggs i Vemdalen. I Myrviken får hälsocentralen större lokaler och i Funäsdalen pågår en förstudie för en ny hälsocentral. Dessa investeringar är viktiga steg i ett långsiktigt arbete för att skapa bättre arbetsmiljöer och ge invånarna en tillgänglig och trygg vård.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- fortsätta utveckla sjukhusets lokaler för bättre arbetsmiljö och patientsäkerhet.
- investera i hälsocentraler och ambulansstationer utifrån behov och geografi.
- säkra en rättvis geografisk fördelning av vårdinvesteringar.

Robusthet, totalförsvaret och infrastruktur

Ett robust samhälle kräver att vård, energi, trafik och digital infrastruktur klarar påfrestningar. En nationell samordning, beredskap och statliga investeringar i energi, transporter och digital infrastruktur krävs. Regionen kan inte bära detta ansvar ensam. Regionen ska bidra till totalförsvaret och samverka med civilsamhället i beredskap inom sitt ansvar.

Infrastruktur är en grundläggande välfärdsfråga. Tillgång till fungerande transporter och digital infrastruktur är avgörande för vård, arbete och liv i hela länet. Brister i infrastrukturen fördjupar ojämlikheten mellan stad och landsbygd.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att regionen deltar aktivt i beredskaps- och totalförsvarsarbete.
- att samhällsviktig infrastruktur stärks i hela länet.
- att digital infrastruktur prioriteras även i glesbygd.

Digitalisering och AI

Digitalisering och artificiell intelligens (AI) ska vara verktyg som stärker vårdens kvalitet, tillgänglighet och arbetsmiljö, med patientens behov och integritet i centrum.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att regionen verkar för ett nationellt journalsystem.
- att digitalisering och AI används etiskt och säkert.
- att patientintegriteten alltid skyddas.
- att digitala och AI-baserade lösningar är ett stöd för personalen och inte ersätter det personliga mötet.

Statligt ansvar och regional förankring

En jämlik vård och välfärd kräver att staten tar större ansvar för vissa områden.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill:

- att staten tar större ansvar för läkemedel, vaccinationer, screening, rättspsykiatri och luftburen ambulanssjukvård.
- att regionerna behåller huvudansvaret för hälso- och sjukvården.
- att beslut fattas nära människor med regional förankring.
- att staten garanterar jämlika avgifter och högkostnadsskydd i hela landet.
- att karensavdraget avskaffas genom nationella beslut.

Ekonomi och vårdens färdplan

Vänsterpartiet vill stärka samarbetet mellan regionerna, särskilt inom norra sjukvårdsregionen. Genom gemensam planering och utveckling kan resurser användas effektivare, kompetensen stärkas och invånarna få tillgång till vård av hög kvalitet även i mindre regioner. Ett starkt universitetssjukhus och en väl fungerande regional samverkan är en viktig del av en långsiktigt hållbar hälso- och sjukvård.

Regionens ekonomi är ansträngd. Samtidigt ser vi tydliga resultat av ett långsiktigt och målmedvetet arbete. Region Jämtland Härjedalen har lagt minusbudgetar för åren 2023, 2024 och 2025. Det har varit ett medvetet beslut för att undvika kortsiktiga nedskärningar som slår mot vårdens kvalitet och personalens arbetsmiljö, och för att skapa förutsättningar för en nödvändig omställning över tid.

Alternativet hade varit omfattande neddragningar. Beräkningar visar att det hade motsvarat omkring 700 tjänster i vården. Det hade varit orealistiskt att genomföra och hade allvarligt försämrat möjligheten att bedriva vård.

Det hade inte heller löst problemet. Minskad egen kapacitet hade lett till att fler patienter behövt få vård på annat håll, till en högre kostnad för regionen. Det hade inneburit både sämre tillgänglighet och sämre ekonomi. Inriktningen för 2026 är ett nollresultat, som ett steg i att nå en långsiktigt hållbar ekonomi i balans under kommande mandatperiod.

Arbetet ger resultat. Produktionen har ökat, köer har kortats och beroendet av hyrpersonal har minskat. Detta är en direkt följd av ett mer systematiskt arbete med produktions- och kapacitetsstyrning, där verksamheten planeras utifrån behov och resurser används mer effektivt. Vi ser särskilt tydliga förbättringar inom kirurgi och ortopedi.

Genom att utveckla arbetssätt, stärka teamen och förbättra flödena i vården, från diagnostik och behandling fram till operation, har produktionen kunnat öka och köer kortats. Samtidigt återstår arbete i delar av vårdkedjan, särskilt när det gäller eftervård och rehabilitering, vilket är en viktig del av det fortsatta utvecklingsarbetet.

Den ökade produktionen innebär också att regionen i större utsträckning kan ta emot patienter från andra regioner. Det skapar intäkter och är en viktig del i att stärka ekonomin, samtidigt som vi använder vår kapacitet bättre.

Utbyggnaden av den nära vården och en stärkt primärvård är en avgörande del av regionens långsiktiga ekonomi. Det handlar om att vård ges på rätt nivå och närmare patienten, inte att minska vård utan att göra den mer tillgänglig och ändamålsenlig.

Primärvården har stärkts och utvecklats med nya arbetssätt där vården i större utsträckning kommer till patienten, till exempel genom hembesök och uppsökande insatser. Det har förbättrat tillgängligheten och gjort vården mer sammanhållen.

Region Jämtland Härjedalen har genomfört en tydlig förflyttning. Från att tidigare ha haft stora utmaningar ligger regionen i dag i framkant nationellt när patienter själva bedömer sin vård i primärvården. Detta arbete behöver fortsätta för att stärka patientnyttan genom en mer tillgänglig vård nära människor. Samtidigt bidrar en stark primärvård till ökad robusthet i vårdssystemet och är en central del i att långsiktigt klara regionens ekonomi.

Ekonomisk balans handlar inte om att spara i blindo. Det handlar om att använda resurserna rätt, stärka den egna kapaciteten och bygga en hållbar organisation över tid. Det visar att arbetet fungerar och att vi är på rätt väg, även om vi inte är i mål. Vi arbetar vidare enligt vårdens färdplan 2030. Målet är en ekonomi i balans samtidigt som tillgänglighet och kvalitet fortsätter förbättras.

Regionen verkar inom ramar som beslutas nationellt av riksdag och regering. Hälso- och sjukvården utvecklas snabbt. Vi kan i dag behandla fler sjukdomar och hjälpa fler patienter än tidigare. Nationella vårdprogram och utvecklingen inom till exempel cancervården innebär högre ambitioner och bättre vård, men också ökade kostnader för regionerna. Under flera år har regionerna inte fått full kompensation för denna utveckling eller för kostnadsökningar till följd av inflation och löneutveckling. Det innebär att nya krav och högre ambitioner i praktiken finansieras inom befintliga ramar.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen menar att staten måste ta ett större ansvar. När vårdens uppdrag växer måste finansieringen följa med. Det gäller både medicinsk utveckling, nationella satsningar och ökade krav på beredskap och robusthet.

Sveriges medlemskap i Nato innebär dessutom nya krav på hälso- och sjukvården och på samhällsinfrastruktur. Det är krav som följer av nationella beslut och måste därför finansieras nationellt.

Region Jämtland Härjedalen har påbörjat en tydlig omställning. Vi ser förbättrade resultat i tillgänglighet, kortare köer och hög patientnöjdhet inom primärvården. Den förflyttning som har påbörjats har skett genom ett medvetet politiskt ställningstagande att tillsammans med vårdens personal utveckla verksamheten. Utvecklingen drivs i högre grad av medarbetarnas kunskap och erfarenhet. Den medarbetardrivna verksamhetsutvecklingen är en förutsättning för att fortsätta förbättra vården för våra patienter.

Vänsterpartiet vill fortsätta ta ansvar för att utveckla vården, stärka ekonomin och bygga en hållbar organisation för framtiden. För att lyckas krävs fortsatt förtroende från länets invånare.

Vänsterpartiet Jämtland Härjedalen vill

I regionen:

- fortsätta minska hyrberoendet genom egen personal och fortsatt utveckling av regionens personalpool och andra egna bemanningslösningar, vilket är mer kostnadseffektivt än hyrpersonal.
- fördjupa samarbetet inom norra sjukvårdsregionen för att stärka kompetensförsörjning, universitetssjukvård och en långsiktigt hållbar ekonomi.
- öka den egna produktionen för att minska behovet av köpt vård och samtidigt skapa intäkter genom att ta emot patienter från andra regioner.
- utveckla produktions- och kapacitetsstyrning för att använda operationssalar, personal och resurser mer effektivt och därmed öka produktionen utan motsvarande kostnadsökning.
- säkerställa att hela vårdkedjan fungerar, från diagnostik och behandling till eftervård och rehabilitering, för att undvika onödiga kostnader och skapa bättre flöden.
- arbeta systematiskt med team och arbetssätt som ökar tillgänglighet och kvalitet, vilket också ger en mer kostnadseffektiv vård.

- stärka och fortsätta utveckla primärvården som en bärande del av vårdsystemet, vilket ökar tillgängligheten och ger en mer kostnadseffektiv vård.
- förbättra arbetsmiljön för att minska sjukfrånvaron.
- skapa förutsättningar för att behålla medarbetare och kompetens, eftersom det är mer kostnadseffektivt än att rekrytera och introducera ny personal.
- fortsätta satsa på utbildning och kompetensförsörjning som en långsiktig investering för att minska framtida kostnader.
- säkerställa att regionen fakturerar rätt och får ersättning för den vård som utförs.
- utveckla arbetet med upphandling och kostnadskontroll, till exempel inom läkemedel.

Nationellt:

- att statsbidragen till regionerna stärks och räknas upp i takt med kostnadsutvecklingen.
- att ett nytt, mer rättvist, utjämningsystem införs som tar hänsyn till glesa regioners förutsättningar, och särskilt Jämtland Härjedalens situation.
- att staten tar ett större ansvar för kostnader inom bland annat screening, vaccinationer och ambulansflyg.
- att staten tar fullt ansvar för de ökade krav som följer av Sveriges Nato-medlemskap.
- att nya nationella uppdrag alltid finansieras fullt ut.

Slutord

Det här programmet är Vänsterpartiet Jämtland Härjedalens riktning för ett mer jämlikt, hållbart och solidariskt län. Tillsammans bygger vi framtidens Jämtland Härjedalen.

Vänsterpartiets regionalpolitik utgår från att Norrland ska stå i centrum, inte i periferin. De värden som skapas här ska också komma människor här till del. En jämlik utveckling kräver att makt, resurser och investeringar fördelas rättvist över hela landet.